

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

94

**Β' Λυκείου
Θετ-Τεχν Κατ.
26-01-14**

Όν/μο:.....

**Ύλη: Διανύσματα- Ευθεία –
Κωνικές τομές**

ΘΕΜΑ 1^ο:

A.1. Να αποδείξετε ότι η εξίσωση της ευθείας που διέρχεται από το σημείο $A(x_0, y_0)$ και έχει συντελεστή διεύθυνσεως λ είναι η $\varepsilon: y - y_0 = \lambda(x - x_0)$ (μον.7)

A.2. Να βρείτε το είδος της γραμμής που παριστάνει η εξίσωση $x^2 + y^2 + Ax + By + \Gamma = 0$ για τις διάφορες τιμές των A, B, Γ (μον.8)

B. Να κυκλώσετε το Σ ή το Λ στις προτάσεις:

1) Αν $|\vec{\alpha}| = \lambda \cdot |\vec{\beta}|$, $\lambda \in \mathbb{R}$ τότε $\vec{\alpha} // \vec{\beta}$ Σ Λ

2) Αν $\vec{\alpha} = (2x, 4)$, $\vec{\beta} = (x^3, 2)$ και $\vec{\alpha} \perp \vec{\beta}$ τότε $x = \pm 1$ Σ Λ

3) Αν $\vec{\alpha} = (\lambda^2 - 5\lambda + 6, \lambda - 1)$ και $\vec{\alpha} // x'x$ τότε $\lambda = 1$ Σ Λ

4) Η ευθεία που διέρχεται από τα σημεία $A(2, -7)$ και $B(3, -7)$ έχει γωνία $\omega = 0$ Σ Λ

5) Για $\lambda = 1$ η ευθεία $\varepsilon_1: (\lambda - 1)x + \lambda y + 3\lambda + 1 = 0$ είναι κάθετη στην $\varepsilon_2: \lambda x + 3y - 2\lambda + 1 = 0$ Σ Λ

6) Για $\lambda = 14$ οι ευθείες $\varepsilon_1: 2x - 3y + \lambda = 0$ και $\varepsilon_2: 2x - 3y + 1 = 0$ απέχουν μεταξύ τους $\sqrt{13}$ Σ Λ

7) Η εστία της παραβολής $x^2 = -y$ είναι η $E\left(0, -\frac{1}{4}\right)$ Σ Λ

8) Ο κύκλος $C: (x - 1)^2 + (y - 3)^2 = 5$ έχει το κέντρο του πάνω στην ευθεία $4x - 5y + 11 = 0$ και διέρχεται από τα σημεία $A(2, 1)$ και $B(-1, 4)$ Σ Λ

9) Η έλλειψη με εστίες $E'(-4, 0)$, $E(4, 0)$ και $2a = 10$ είναι η $25x^2 + 9y^2 = 1$ Σ Λ

10) Η υπερβολή $4y^2 - 9x^2 = 36$ έχει ασύμπτωτες τις $y = \pm \frac{2}{3}x$ Σ Λ

(μον.10)

ΘΕΜΑ 2^ο:

B1. Εστω $\vec{\alpha}, \vec{\beta}$ με $\vec{\alpha} \neq \vec{0}$. Να δείξετε ότι $\text{προβ}_{\vec{\alpha}} \vec{v} = \left(\frac{\vec{\alpha} \cdot \vec{v}}{\vec{\alpha}^2} \right) \cdot \vec{\alpha}$ **(μον.6)**

B2. Δίνονται τα διανύσματα $\vec{\alpha} = (-1, 2)$ και $\vec{\beta} = (4, 2)$.

α. Να βρείτε τις συντεταγμένες του διανύσματος $\vec{\gamma}$, όπου

$$\vec{\gamma} = \text{προβ}_{\vec{\alpha}-\vec{\beta}} (\vec{\alpha} + \vec{\beta}). \quad \text{(μον.7)}$$

β. Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας ε_1 , η οποία διέρχεται από το σημείο $P(2014, 2014)$ και να είναι κάθετη στο διάνυσμα $\vec{\gamma}$. **(μον.5)**

γ. Δίνεται το διάνυσμα $\vec{\delta} = (5, 2)$ και η ευθεία

$$\varepsilon_2 : |\vec{\alpha} + \vec{\beta} + \vec{\delta}|x + |\vec{\beta} + \vec{\gamma} - \vec{\delta}|y - \lambda = 0, \lambda \in \mathbb{R}. \text{ Να βρείτε το}$$

λ ώστε η ευθεία (ε_2) να σχηματίζει με τους άξονες τρίγωνο με εμβαδόν 10 τ.μονάδες. **(μον.7)**

ΘΕΜΑ 3^ο:

Έστω $E(\sqrt{2}, 0)$ και $E'(-\sqrt{2}, 0)$ δύο σημεία του άξονα $x'x$. Αν για τα σημεία M του επιπέδου ισχύουν:

$$|(ME) + (ME')|^2 = 64 \text{ και } |(ME)^2 - (ME')^2| = 16, \text{ τότε:}$$

Γ1. Να δείξετε ότι τα σημεία M ανήκουν σε δύο κωνικές τομές,

$$\text{από τις οποίες η μία είναι έλλειψη με εξίσωση } c_1 : \frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{14} = 1$$

$$\text{και η άλλη ισοσκελής υπερβολή με εξίσωση: } c_2 : x^2 - y^2 = 1 \quad \text{(μον.7)}$$

Γ2. Να βρείτε τα σημεία τομής των δύο αυτών κωνικών τομών. **(μον.5)**

Γ3. Αν ε_1 η εκκεντρότητα της έλλειψης και ε_2 η εκκεντρότητα της ισοσκελούς υπερβολής (του ερωτήματος Α) να βρείτε

$$\text{το λόγο } \frac{\varepsilon_1}{\varepsilon_2}. \quad \text{(μον.5)}$$

Γ4. Μια ευθεία δ_1 με συντελεστή διεύθυνσης $\lambda > 0$, διέρχεται από την εστία E της παραπάνω έλλειψης και τέμνει την ευθεία

$$\delta_2 : x = 4\sqrt{2} \text{ στο σημείο } P. \text{ Αν } (OEP) = 3 \text{ τ.μον. να βρείτε την εξίσωση της ευθείας } \delta_1. \quad \text{(μον.8)}$$

ΘΕΜΑ 4^ο:

Θεωρούμε τα σημεία $A(\lambda, 0)$, $B(0, 2-\lambda)$, $\Gamma(\lambda, 2-\lambda)$ όπου $\lambda \in \mathbb{R}$ και $0 < \lambda < 2$.

- Δ1.** Να δείξετε ότι το τετράπλευρο $OAGB$, όπου O η αρχή των αξόνων, είναι ορθογώνιο. **(μον.3)**
- Δ2.** Να δείξετε ότι η ευθεία ε , που διέρχεται από το Γ και είναι κάθετη στην AB , έχει εξίσωση $\lambda x + (\lambda - 2)y + 4 - 4\lambda = 0$ (1), $\lambda \in \mathbb{R}$, $0 < \lambda < 2$. **(μον.5)**
- Δ3.** Να δείξετε ότι όλες οι ευθείες που ορίζονται από την εξίσωση (1) του προηγούμενου ερωτήματος διέρχονται από το ίδιο σημείο. **(μον.4)**
- Δ4.** Έστω C ο κύκλος που διέρχεται από τα σημεία O , A και B .
- α)** Να βρείτε τις συντεταγμένες του κέντρου K και την ακτίνα του R , συναρτήσει του λ . **(μον.3)**
- β)** Να γράψετε την εξίσωση του κύκλου C . **(μον.2)**
- γ)** Να δείξετε ότι όλοι οι κύκλοι που ορίζονται από την εξίσωση του ερωτήματος Δ4) β), για $\lambda \in \mathbb{R}$ και $0 < \lambda < 2$ διέρχονται από δύο σταθερά σημεία και να βρείτε τις συντεταγμένες των σημείων αυτών. **(μον.4)**
- δ)** Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο του K . **(μον.4)**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Απαντήσεις (Ενδεικτικές)

ΘΕΜΑ 1^ο:

Α1. Θεωρία

Α2. Θεωρία

Α.3. 1 Λ, 2 Λ, 3 Σ, 4 Σ, 5 Λ, 6 Σ, 7 Σ, 8 Σ, 9 Λ, 10 Λ

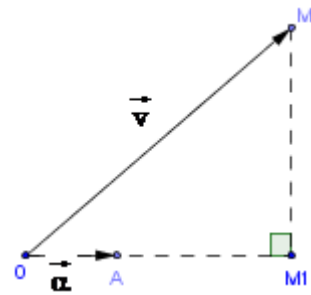
ΘΕΜΑ 2^ο:

Β.1. Είναι $\text{προβ}_{\vec{\alpha}} \vec{v} = \lambda \cdot \vec{\alpha}$ (1) και η $\vec{\alpha} \cdot \vec{v} = \vec{\alpha} \cdot \text{προβ}_{\vec{\alpha}} \vec{v}$ γράφεται:

$$\vec{\alpha} \cdot \vec{v} = \vec{\alpha} \cdot \lambda \vec{\alpha} \text{ δηλαδή } \vec{\alpha} \cdot \vec{v} = \lambda \vec{\alpha} \cdot \vec{\alpha} \Rightarrow \lambda = \frac{\vec{\alpha} \cdot \vec{v}}{\vec{\alpha} \cdot \vec{\alpha}}$$

οπότε η ισότητα (1)

$$\text{γράφεται: } \text{προβ}_{\vec{\alpha}} \vec{v} = \left(\frac{\vec{\alpha} \cdot \vec{v}}{\vec{\alpha} \cdot \vec{\alpha}} \right) \cdot \vec{\alpha}$$

Β.2.α) Είναι :

$$\vec{\alpha} + \vec{\beta} = (-1, 2) + (4, 2) = (3, 4) ,$$

$$\vec{\alpha} - \vec{\beta} = (-1, 2) - (4, 2) = (-5, 0) \text{ .Σύμφωνα με το Β.1) έχουμε:}$$

$$\begin{aligned} \vec{\gamma} &= \text{προβ}_{\vec{\alpha}-\vec{\beta}} (\vec{\alpha} + \vec{\beta}) = \left(\frac{(\vec{\alpha} - \vec{\beta}) \cdot (\vec{\alpha} + \vec{\beta})}{(\vec{\alpha} - \vec{\beta}) \cdot (\vec{\alpha} - \vec{\beta})} \right) \cdot (\vec{\alpha} - \vec{\beta}) = \\ &= \frac{(-5) \cdot 3 + 0 \cdot 4}{(-5)^2 + 0^2} \cdot (-5, 0) = -\frac{15}{25} (-5, 0) \text{ άρα } \vec{\gamma} = (3, 0) \end{aligned}$$

β) Το $\vec{\gamma}$ είναι παράλληλο στον x' επομένως η καθετή του ευθεία είναι κατακόρυφη .Άρα έχει εξίσωση $\epsilon: x = 2014$

γ) Είναι

$$\bullet \vec{\alpha} + \vec{\beta} + \vec{\delta} = (-1, 2) + (4, 2) + (5, 2) = (8, 6) \text{ με}$$

$$|\vec{\alpha} + \vec{\beta} + \vec{\delta}| = \sqrt{8^2 + 6^2} = \sqrt{100} = 10 \text{ και}$$

$$\bullet \vec{\beta} + \vec{\gamma} - \vec{\delta} = (4, 2) + (3, 0) - (5, 2) = (2, 0) \text{ με } |\vec{\beta} + \vec{\gamma} - \vec{\delta}| = \sqrt{2^2 + 0^2} = 2$$

Η ε_2 γράφεται : $\varepsilon_2 : 10x + 2y - \lambda = 0$ (1)

Για $x = 0 \Rightarrow y = \frac{\lambda}{2}$ δηλ η ε_2 τέμνει τον $y'y$ στο $A\left(0, \frac{\lambda}{2}\right)$

Για $y = 0 \Rightarrow x = \frac{\lambda}{10}$ δηλ η ε_2 τέμνει τον $x'x$ στο $B\left(\frac{\lambda}{10}, 0\right)$

Έχουμε ότι $E_{OAB} = 10 \Rightarrow \frac{1}{2}(OA)(OB) = 10 \Rightarrow$

$$\left|\frac{\lambda}{2}\right| \cdot \left|\frac{\lambda}{10}\right| = 20 \Leftrightarrow |\lambda|^2 = 20^2 \Leftrightarrow |\lambda| = 20 \Leftrightarrow \lambda = -20 \text{ ή } \lambda = 20$$

ΘΕΜΑ 3^ο:

Γ.1.● Αφού $|(ME) + (ME')|^2 = 64 \Rightarrow |(ME) + (ME')| = 8 > (E'E) = 2\sqrt{2}$
 άρα τα σημεία M ανήκουν στην έλλειψη με $2a=8$ δηλ. $a=4$,
 $\gamma = \sqrt{2}$ και $\beta^2 = a^2 - \gamma^2 = 4^2 - \sqrt{2}^2 = 14$. Η εξίσωση της είναι

$$C_1 : \frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{14} = 1$$

● Αφού $|(ME)^2 - (ME')^2| = 16 \Rightarrow$
 $|((ME) - (ME'))((ME) + (ME'))| = 16 \Rightarrow |(ME) - (ME')| \cdot 8 = 16 \Rightarrow$
 $|ME - ME'| = 2 < (E'E) = 2\sqrt{2}$ άρα τα σημεία M ανήκουν στην
 υπερβολή με $2a=2$ δηλ $a=1$, $\gamma = \sqrt{2}$ και

$\beta^2 = \gamma^2 - a^2 = \sqrt{2}^2 - 1^2 = 1$. Η εξίσωση της είναι $C_2 : x^2 - y^2 = 1$
 (ισοσκελής)

Γ.2. Τα σημεία τομής τους προκύπτουν από την λύση του συστήματος των εξισώσεων τους .

Από την $C_2 \Rightarrow y^2 = x^2 - 1$ (1)

Η C_1 γίνεται : $\frac{x^2}{16} + \frac{x^2 - 1}{14} = 1 \Leftrightarrow 14x^2 + 16x^2 - 16 = 14 \cdot 16$

$$30x^2 = 14 \cdot 16 + 16 \Leftrightarrow 30x^2 = 15 \cdot 16 \Leftrightarrow x^2 = 8 \Leftrightarrow x = \pm 2\sqrt{2}.$$

Από την (1) $\Leftrightarrow y^2 = 8 - 1 \Rightarrow y = \pm \sqrt{7}$

Οι C_1 και C_2 έχουν τέσσερα κοινά σημεία τα :

$$A(2\sqrt{2}, \sqrt{7}), B(-2\sqrt{2}, \sqrt{7}), \Gamma(-2\sqrt{2}, -\sqrt{7}), \Delta(4\sqrt{2} - \sqrt{7})$$

Γ.3. Είναι $\varepsilon_1 = \frac{\gamma}{\alpha} = \frac{\sqrt{2}}{4}$, $\varepsilon_2 = \sqrt{2}$ άρα $\frac{\varepsilon_1}{\varepsilon_2} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{4}}{\sqrt{2}} \Rightarrow \frac{\varepsilon_1}{\varepsilon_2} = \frac{1}{4}$

Γ.4. Είναι $\delta_1 : y - 0 = \lambda(x - \sqrt{2})$

δηλ. $y = \lambda x - \lambda\sqrt{2}$. Άρα

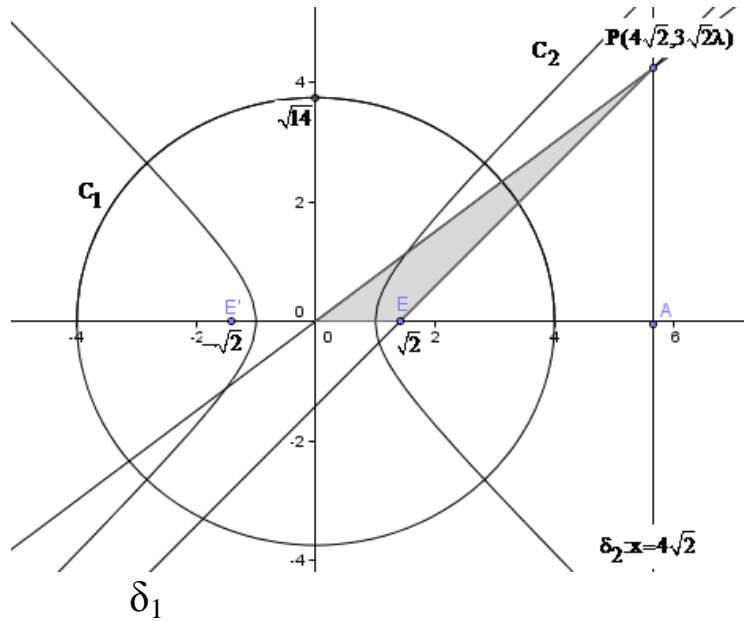
$P(4\sqrt{2}, 3\sqrt{2}\lambda)$.

Αφού $(OEP) = 3 \Rightarrow$

$$\frac{1}{2}(OE)(AP) = 3 \Rightarrow$$

$$\frac{\sqrt{2} \cdot 3\sqrt{2} \cdot \lambda}{2} = 3 \Rightarrow \lambda = 1$$

Άρα $\delta_1 : y = x - \sqrt{2}$

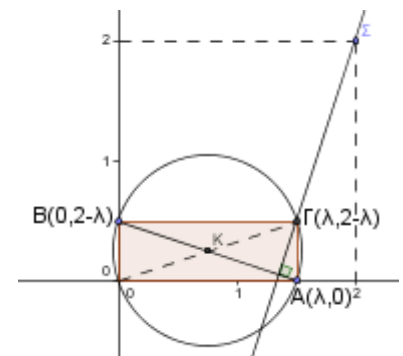

ΘΕΜΑ 4^ο:

Δ.1. Επειδή $x_A = x_\Gamma = \lambda$ η AB είναι κατακόρυφη

Επειδή $y_B = y_\Gamma = 2 - \lambda$ η BΓ είναι οριζόντια

Άρα το OΑΓΒ είναι ορθογώνιο .

Δ.2. Είναι $\lambda_{AB} = \frac{2-\lambda}{-\lambda} = \frac{\lambda-2}{\lambda}$ οπότε

$$\lambda_\varepsilon \cdot \lambda_{AB} = -1 \Rightarrow \lambda_\varepsilon = -\frac{1}{\lambda_{AB}} \Rightarrow \lambda_\varepsilon = \frac{\lambda}{2-\lambda} \text{ και}$$

$$\text{άρα } \varepsilon : y - (2-\lambda) = \frac{\lambda}{2-\lambda}(x - \lambda) \Leftrightarrow (2-\lambda)y - (2-\lambda)^2 = \lambda x - \lambda^2 \Leftrightarrow$$

$$2y - \lambda y - 4 + 4\lambda - \lambda^2 = \lambda x - \lambda^2 \Leftrightarrow \boxed{\varepsilon : \lambda x + (\lambda - 2)y + 4 - 4\lambda = 0}$$

Δ.3. Η $\varepsilon: \lambda x + \lambda y - 2y + 4 - 4\lambda = 0$ ισχύει $\forall \lambda \in (0, 2)$

δηλ. $(x + y - 4) \cdot \lambda + 4 - 2y = 0, \quad \forall \lambda \Leftrightarrow x + y - 4 = 0$ και

$4 - 2y = 0 \Leftrightarrow (x, y) = (2, 2)$ το σταθερό σημείο από το οποίο

διέρχεται η ε .

Δ.4. α) Είναι $K\left(\frac{\lambda}{2}, \frac{2-\lambda}{2}\right)$ και

$$\rho = \frac{(AB)}{2} = \frac{\sqrt{\lambda^2 + (2-\lambda)^2}}{2} = \frac{\sqrt{2\lambda^2 - 4\lambda + 4}}{2}$$

β) Είναι $C: \left(x - \frac{\lambda}{2}\right)^2 + \left(y - \frac{2-\lambda}{2}\right)^2 = \frac{\lambda^2 + (2-\lambda)^2}{4}$

γ) Παρατηρώ !!! ότι τα σημεία $O(0,0)$ και $\Delta(1,1)$ επαληθεύουν την εξίσωση C οπότε όλοι οι κύκλοι διέρχονται από αυτά .

δ) Έστω
$$\begin{array}{l} x = \frac{\lambda}{2} \\ y = \frac{2-\lambda}{2} \end{array} \left| \Rightarrow \begin{array}{l} x = \frac{\lambda}{2} \\ y = 1 - \frac{\lambda}{2} \end{array} \right| \Rightarrow y = 1 - x \Leftrightarrow \delta: x + y - 1 = 0$$

με $0 < x < 1, \quad 0 < y < 1$ ο γ.τ των K λοιπόν είναι

το αντίστοιχο ευθύγραμμο τμήμα της δ .